

1. Dragana Dimitrijević: Obrasci ocenjivanja za transparentno i prema kriterijumima orijentisano vrednovanje: jedan primer

Dragana Dimitrijević je porekлом из Београда / Србије. Од 1999. ради у кантону Цирих као наставница српског у допунској школи.

Za različite oblasti rada (npr. držanje referata, čitanje pred razredom, pisanje avanturističkog teksta itd.) razvila sam zajedno s učenicima obrasce za ocenjivanje. Na to su me podstakli obrasci za posmatranje u udžbeniku jezika „Sprachland“ („Zemlja jezika“) koji

Primer: obrazac za ocenjivanje referata
(može i treba da bude dopunjeno!)

Ime i razred učenika; datum:					
Tema referata:					
kriterijum	nedovo-ljan	dovoljan	dobar	odličan	napomene
jasna najava, znamo o čemu se radi (I–III)					
interesantan uvod, zanima nas šta sledi (II–III)					
sadržaj je razumljiv (I–III)					
jasna, transparentna struktura (III)					
za pojašnjenja se koriste i slike, muzika, stvari itd. (II–III)					
na kraju su u rezimeu ponovljene najvažnije tačke (III)					
uz referat je pripremljen radni list, kviz ili diskusija (II, III)					
referat je dovoljno glasan i razumljiv (I–III)					
referat je dinamičan, nije monoton (II, III)					
dobar vizuelni kontakt s publikom (II, III)					

Dobru i jače formativno orijentisani alternativu za četiri stupca (od „nedovoljan“ do „odličan“) ponudilo bi rešenje sa samo dva stupca, naime: „ovo mi se veoma dopalo u tvom referatu“ (odabratи maksimalno četiri kriterijuma) i „sledeći put na ovo treba da obratiš više pažnje“ (odabratи maksimalno dva kriterijuma).

se u mnogim švajcarskim kantonima koristi od 4–6. razreda. Bilo mi je važno da obrasce razvijem sa učenicima, da bi oni razumeli kriterijume vrednovanja i stajali iza njih.

Obrasce u razredu koristim da bi učenici razvili sposobnosti posmatranja i kritikovanja, ali i za sopstvena vrednovanja.

Obrasci se mogu napraviti tako da uzimaju u obzir razlike u nivoima: jednostavniji kriterijumi obeleženi su kao „I“, njih mogu ispuniti i mlađi učenici; slede kriterijumi za srednji i viši uzrast i nivo znanja (obeleženi kao „II“, odnosno „III“).

2. Aida Haziri:
Diferencirani komentari kao osnova i postavljanje cilja za dalji rad

Aida Haziri je poreklom iz Elbasana u Albaniji. Već 16 godina živi u Londonu, gde od 2004. radi kao nastavnica albanskog u dopunskoj školi. – Učenica Amanda B. pohađa 4. razred albanske dopunske škole.

Komentar o vežbi prevođenja predstavljenoj na slici dole (komentar se odnosi i na ostale delove testa čiji jedan deo je bio ovaj prevod):

Dobro si uradila zadatka. Ubuduće povedi računa o sledećem:

- Upotreba navodnika („...“).
  - Upotreba velikog slova (nazivi država itd.).
  - Na početku rečenice uvek stoji veliko slovo!

Korigovana vežba prevodenja:

- Upotreba dve tačke: pre svega onda kada pravimo neki spisak ili nešto nabrajamo.
  - Ne zaboravi dve tačke na slovu ё, inače će biti pročitano kao e!
  - Veoma sam zadovoljna tvojim prevodom. Ali, obrati pažnju na to da reči [i u albanskom] treba da se koriste po određenom redu!

Usmeno s učenicom razgovaram o sledećim koracima u daljem radu:

- Na koje tri tačke iz mog komentara (v. gore) želiš dalje da radiš?
  - Predlažem ti sledeće vežbe: ... (npr. pisanje kratkog teksta u kojem su navodnici najmanje pet puta pravilno upotrebljeni; pisanje kratkog izveštaja u kojem svaka rečenica pravilno počinje velikim slovom (to slovo obojiti crveno); prevod kratkog engleskog teksta na albanski i pritom posebno voditi računa o redu reči u rečenici itd).

10. Përktheni tekstin e mëposhtem

More than 11,000 people were evacuated from their homes in Albania due to floods that have hit the country in the past week. Main entrances into the northern town of Shkodra were still blocked on Sunday while several parts of the town where the water level is higher than two meters (3.2 feet) have no electricity. At least 1,400 police and soldiers have been deployed in the northern region to help with the evacuation of residents and to secure food for them. Albanian authorities on Saturday called for NATO's help to be able to cope with the situation. Turkey already sent overnight to Albania three helicopters with a medical team and humanitarian aid while two other helicopters have arrived on Sunday from Greece. Foreign Minister Edmond Haxhinasto on Sunday called a meeting with EU and NATO ambassadors to Albania to ask for their countries' help.

Më poshtë jepet evakuuar prej shqiptarëve në Shqipëri që përfundon me një kryesore nga vende të Shkodres janë prapte bllokuar ne djellënnaga se shume fise të Shkodrës ishte uji ma shumë du mebra dhe ruk kishte dinte. Te pakten 1,400 te NATO's ishen të quan ne Shqipëri per te ndihuar me situatën. Deri tash Turkja ka qua ditën te fitoi kaluar. du helikoptera per te ndihmuar dhe du te tjera kan arrdhën ne djellën prej Grecise. Minister te huajt ka, Edmond Haxhinasto ka thyerunje mbledhje me atijon e Europe e bashkrua dhe Naton te djelle në Shqipëri per te putur për ndihme.

Fund.

42%
FO

Kë përcuar më e mirë por kë kujdes:

- 1- Përdorimi i Shkronjës së madhe (Janari ...)
- 2- Përdorimi i fjalës së madhe (6)
- 3- Filimi i fjalës së madhe (Janari ...)
- 4- Përdorimi i dy pikave (C) kur bëjmë list ose rezultatin gjenerik.
- 5- Mos harro ti vëzzi pikë Shkronjës së se ndryshe lexhet e.
- 6- Te pyesa po joçitani te paratën ofbajmë e kësaj që po fuqit duhet nemiçtar sipas lequtimit.

3. Birsen Yılmaz Sengül: Podsticajno vrednovanje gramatičke vežbe uz konjugaciju u prezentu

Birsen Yılmaz Sengül [Jilmaz Sengul] je poreklom iz Turske. Od pre tri godine živi u Nirnbergu, gde radi kao nastavnica turskog u dopunskoj školi. Učenica Açelya [Acelija] K. je rođena u Nemačkoj i ide u 1. razred gimnazije [nemački školski sistem: 5. razred gimnazije, prim. prev.].

Konstruktivan pismeni komentar radnog zadatka koji je prikazan dole

Napomene uz vežbu:

- U turskom ne mogu (kao u nemačkom) stajati dva vokala jedan do drugog.
- Vodi računa o razlikovanju slova „i“ i „ı“, kao i „s“ „z“!

Acelija, ti misliš na nemačkom, čak i kad si na času turskog! Ali ti si veoma vredna učenica i uz nešto truda ćeš prevazići ove greške i sledeći put ih sigurno više nećeš praviti!

Korigovani radni list:

Açelya Röyhk
5a

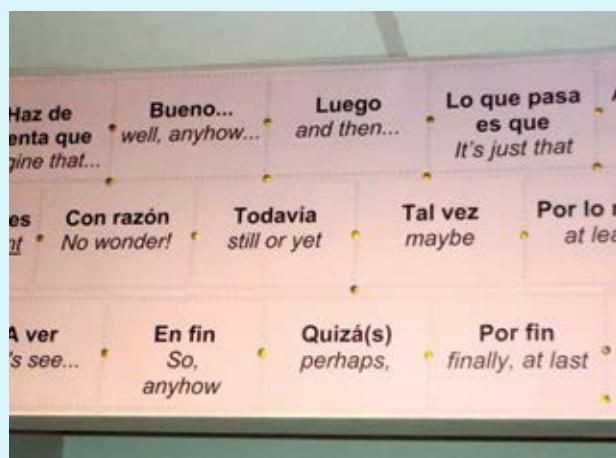
(Özne) ↓ Ben (ich) okula geliyor Sen (du) okula O (er-sie-es) okula Biz (vir) okula Siz (ihr) okula Onlar (Sie) Özne ↓ Ben ders Sen ders O ders Biz ders Siz ders Onlar ders	şimdilik zamanda fill çekimi (fill) verb gidiyorum gitmek gidiyor gitmek gidiyoruz gitmek gidiyorsunuz gitmek gidiyortular gitmek gidiyorum gitmek ✓ gidiyor gitmek ✓ gidiyoruz gitmek ✓ gidiyorsunuz gitmek ✓ gidiyortular gitmek ✓ çalışıyorum çalışmak çalışyorum çalışmak çalışyar çalışmak çalışyorumuz çalışmak çalışyortular çalışmak görüyorum görmek görilyorum sen oynuyor oynamak söylüyoruz söylemek blz. dinliyoruz dinlemek okuyoruz okumak onlar uyuyorlar uyumak koruyorum korumak katılıyorum katılmak okuyorum okumak geliyorum gelmek A. Sen geliyorsun. B. Ben geliyorum C. Onlar geliyorlar D. Biz geliyoruz. E. O geliyor. F. Siz geliyorsunuz. <i>Not: 1) iki sesli harf yanına gelmez (apı, ıppi) 2) i-i- harflerine dikkat et. 3) -s-2- harflerine dikkat et. :)</i>

Kratak podsticajni program, iz kojeg učenica vidi kako može i treba konkretno da radi na najvažnijim problemima

- Kada je u reči više vokala zaredom, paziti na „y“: gidiyorum, a ne gidiorum. Napiši kratak tekst u kojem se ovaj „problem“ pojavljuje bar tri puta!
- U turskom su slova i und i različita! İstanbul i İstanbul nije isto. Pronađi sama 10 takvih reči u turskom da bi to uvežbala!
- U 1. obliku plurala nastavak je uvek „z“, a ne „s“; okuyoruz: Biz gazete okuyoruz, a ne okuyorus. Napiši 5 kratkih rečenica u kojima se pojavljuje taj oblik!
- Pazi: „s“ se u nemačkom ponekad izgovara kao „z“ (zvučno, primer „Sonne“). U turskom je „s“ uvek bezvučno (kao u nem. reči „es“). Zbog toga često grešiš.

4. Nastavnici španskog u dopunskoj školi u Londonu: Pomoć pri sastavljanju tekstova bez suvišnih ponavljanja

U školi St. Augustine's School, u ulici Oxford Road u Londonu, izdavaču ovog priručnika zapali su za oko posteri i „zidne dekoracije“ koje ovde prikazujemo. Nastavnici tamošnje španske dopunske škole na taj način svojim učenicima stavljuju na raspolaganje jezička sredstva uz pomoć kojih svoje tekstove mogu da sastave raznoliko, bez monotonih ponavljanja. Plakati ili ovako koncipirani listovi odlična su pomoć u radu orientisanom na podsticaj, kako za pisanje, tako i za vrednovanje na osnovu određenih kriterijuma.

(Srdačno se zahvaljujemo nastavnicima španskog na dozvoli za štampanje!)